

Әсе

Абайдың қарасөзіндегі „Ақыл, қайрат,
түректі бірге ұста“ сөзінің
мні мен маңызы

Абай Құнанбаев - (эбелетті) қазақ эбелеті-
нің неізін қалаушылардың бірі ғана емес,
ғана, ойшыл, көріккімен ерекшеленетін
тұлға.

Малық Абайдың қорық беке тұлға қара сөздері
бар. Соның бірі он тұлға қара сөзі. Шынық-
керек адам бағасына ақыл да, қайрат та, түрек те
бірге керек. Ал оларды біре бағандыра алған
адам қандай керемет болар еді!? Ақыл бар
екен асп тасқан?! Қайратты екенін түрек
тұлға! Бірақ бұлардан не пайда, егер де шіріңгі
түрегі болмаса? Түркі тоқ, тас түрек, шіріңгі
адамдар да ақыл бола тұра, ол адам оны тек
мамандыққа қолданады. Шешетүркі айла істер
ойлап табады, айналып тек мамандықпен
баурап алады. Себебі оның түрегі тоқ! Сол сияқты
қайрат та, өзіне жі келіетін маңдарға
зорлық көрсетіп, жіңгі қара түрек бастап алған-
дай барлық қорқынышта өмір үретін болады.
Сонда түрек адам денесінің патшасы. Маң-
шыққа елшірен ермұттан да түрек. Мамандықтан
түрегіп тұрап кететүтін да түрек. Әділет, нисап,
қайрат, ақыл барлық түректен бастау алады.
Ал олардың барлық бірге ұстау

өте маңызды.

Абай жұмбақпен көріккендігімен ерекшеленетін
тұлға деп, кіріспеде айтап кеткен едім.
Тасымда да, ол кісі өз қара сөздерінде болашақты,
адам баласының бойындағы таянған қасиеттерді,
неден аулақ, не нәрсеге талпыну керектігін айтап
кеткен. Қарасақ барлығы қазіргі өмірде болып
матир. Нағандық, ақша, ұрпақ құмарлық,
маман зерттері тәуелді болу, креативтілік...
Өз басым іштей қатты қолпаламын. Осы қара
сөздерді оқып, тәжірибе алудың орнына, керісін-
ше кетіп бара матирміз. Ақыл, қайрат, түрек
түне тартып басқа қасиеттерді адам бірге тізгіндеп
жетаса, мүмкін басқаша болар ма еді?! Ақса, апар
алмаса өз сөзім өзі не дегендей, әр адамның
өз сана - сезіміне байланысты деп ойлаймын.